

Міністерство освіти і науки України
Національний центр «Мала академія наук України»
IV етап Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури
м. Чернівці
2025 рік
Українська мова
8 клас

1. Творча робітня

Напишіть есей на одну із запропонованих тем (орієнтовний обсяг 2 сторінки). Використайте власний текст та через рядок після творчої роботи сконструюйте й запишіть, пронумерувавши, такі синтаксичні одиниці: 1) просте двоскладне речення з додатком, вираженням інфінітивом; 2) просте речення з обставиною мети; 3) просте неповне двоскладне речення з тире.

- *«Горить душа – підкинь ще більше дров, Долий в вогонь палючого бензину – Нехай вирує й закипає кров! Палай, живи, переживай, бо в цьому ти – людина!»* (Ю. Руф).

- *«І в найглухіші часи, посеред галасу й заціпеніння, будь зі мною, мово – мово сумніву, мово втішання, мово подяки»* (С. Жадан).

- *«Сотні Служб прослухав я в храмах, але раніше не надавав значення цим domeжово простим словам: «Будьте уважні»* (М. Дочинець).

(15 балів).

2. Синтаксичний герць

Виконайте синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, дайте загальну характеристику синтаксичній конструкції), надпишіть частини мови, поясніть уживання розділових знаків.

Тільки одна мати вміє разом кохати свою дитину й ненавидіти, жалкувати й проклинати; бажати бачити, чути – й не дивитися, не слухати (Панас Мирний).

(8 балів).

3. Мовознавча мозаїка

Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловленнях.

3.1. Запишіть усі можливі варіанти переносу слів із рядка в рядок (не забувайте, що при переносі слово ділять на дві частини): *здіймання, передумова, подзвінний*.

3.2. Запишіть слова фонетичною транскрипцією: *лються, бейсболістці, могутність, розходження*.

3.3. Доберіть до кожного з поданих фразеологізмів антонімічну пару: *за комір лється; влипнути, як муха в мед; зарубати на носі; де Макар телят пасе.*

3.4. Запишіть слова, уставивши пропущені букви **и, е** чи **є**: *блюд...чко, чароді...чка, рушн...чок, хрещен...чка, плуж...чок, гóрищ...чок, дрюч...чок, сваи...чка, ро...чок, розумн...чка.*

3.5. Перепишіть прислівники та прислівникові сполучення, виправивши помилки: *тишком нишком, в різнобіч, на віки-віків, де-небудь, вцілому, мимохіть, раз-по-раз, надобраніч, видимо-не-видимо, десь інколи.*

(10 балів).

4. Знавець

Лексику української мови за сферами вживання поділяють на загальноновживану та спеціальну. До другої групи, серед інших, зараховують слова, що мають вузькопрофесійні ознаки: терміни та професіоналізми.

Укладіть словник, пов'язаний із фаховою діяльністю вашого тата, чи мами, чи іншої близької людини (окремо 5 термінів і 5 професіоналізмів із коротким поясненням лексичного значення кожного слова так, щоб було зрозуміло пересічному мовцеві).

(5 балів).

5. Код слова

Напишіть коротку навчальну казку про види (різновиди) присудків (орієнтовний обсяг 1 сторінка). Придумайте для неї влучну назву.

(7 балів).

6. Редакторська майстерня

Відредагуйте подані конструкції відповідно до чинних норм сучасної української літературної мови: *Збройні Сили України стають більш демократичнішими; ця невмеруца книжечка стане в нагоді претендентові на посаду; виступаючий сержант мав відношення до військ ППО; кампанія передала на потреби ЗСУ понад два з половиною мільярда гривень; давайте дигероїзуємо диктатора.*

(5 балів).

Усього: 50 балів.